

Za první světové války se v Evropě bojovalo na několika frontách – východní, jižní a západní. V posledně jmenované se vedly dlouhé boje hlavně v zákopech. Tzv. **zákopová válka** je ve své podstatě statická a nepohyblivá bez výrazného posunu vpřed. Projevuje se znehybněním frontové linie táhnoucí se na území nikoho mezi dvěma stranami.

Ty disponují důmyslným systémem zákopů, ostnatého drátu, palebných postojů, obranných pevností a protipěchotních překážek. Rozhodující bývají zásoby munice, počet vojáků nebo moment překvapení. Důsledkem všeho jsou pak obrovské ztráty na životech.

Zákopová válka na západní frontě

Německým vojskům se sice podařilo do Francie proniknout, ale jejich postup Francouzi zastavili právě vytvořením zákopů. Přitom německé velitelství mělo představu, že na západní frontě dojde k zásadnímu boji, pokud se jim podaří dobýt Paříž.

V cestě jim však stály už zmíněné francouzské zákopy. Podle plánu pruského generálního štábu pod vedením generála Falkenhayna mělo **bitevní pole u města Verdun**, vzdálené od německých hranic pouhých 40 km, rozhodnout o dalším vývoji první světové války.

Zahájení bitvy u Verdunu

21. února 1916 zahájili Prusové ostřelování frontového úseku na francouzské straně – **bitva u Verdunu začala**. Dva metry hluboké zákopy se po dvanácti hodinách bombardování dělostřelci proměnily v oraniště. Všude byla potrhána těla vojáků a spousta těžce zraněných. Prusové nabyli dojmu, že přežít nemohl vůbec nikdo.

Oč větší bylo jejich překvapení, když dostali rozkaz ke zteči a na francouzské straně narazili na kulometnou palbu. Ta je poslala tam, odkud již není návratu. Přesto stále nebylo bojům konec. Pokračovaly dalších deset měsíců až do 18. prosince 1916, kdy se Francouzům podařilo dobýt zpět poslední pevnost.

Jaké byly důsledky bitvy u Verdunu?

Kdysi malebné údolí u města Verdun natrvalo změnilo dělostřelecké ostřelování. I dnes jsou zde k vidění trávou zarostlé krátery. Nachází se zde také několik hřbitovů s bílými kříži.

U města Verdunu byly vysoké ztráty na životech na obou stranách – padlo na **535 000 francouzských a na 436 000 pruských vojáků**. Krvavý masakr si proto vysloužil i trefnou přezdívku *verdunský mlýnek na maso*. Na každý hektar země u Verdunu o celkové rozloze 260 km² dopadlo asi 50 tun nábojů. Bitva předznamenala vítězství států Dohody o dva roky později, takže vlastně potvrdila vizi pruského generála Falkenhayna, že se bude jednat o rozhodující boj v první světové válce.

„Milá matko, překročili jsme les Vaux Chapitre. Je to hrůza, jeden kráter vedle druhého, v každém leželi tři nebo čtyři mrtví, Francouzi i Němci, jeden přes druhého. Jsou tady mrtví z října, pod nimi ti, co zemřeli v červnu, a pak už jen holé kostry těch březnových. Někteří ještě vypadají, jako by spali, modré a šedé uniformy jsou dnes nazelenalé. Nacházíme kusy těl, jsou téměř jako stromy, které tady nemají ani koruny, ani větve. Střely je roztrhaly až ke kořenům. Je tady pusto a ticho. Obrovský hřbitov lidí. Přeskakujeme mrtvé, bojíme se jich. Zítra jdeme do útoku. Modlí se za mne,“ stojí v dopise francouzského vojáka (zdroj: wikipedia.org).